

Fakulteternas och institutionernas övergripande ledningsorganisation

Styrdokument Örebro universitet

Kategori: Riktlinjer

Ärendenummer: ORU 2023/06342

Beslutsfattare: Rektor

Senast ändrad: 2023-09-26

Fastställd: 2022-05-31

Dokumentansvarig: Ledningsstaben

Innehåll

Inledning	2
Former för styrning	2
Fakultetsnivån	2
Linjeorganisation.....	3
Dekan.....	3
Prodekan.....	4
Vicedekan	5
Kollegial organisation.....	5
Fakultetsnämnd.....	5
Övrig organisation.....	7
Särskilt om lärarutbildningen på fakultetsnivå	7
Institutionsnivån	7
Prefekt.....	7
Proprefekt	8
Viceprefekt	9
Institutionsledning	10
Institutionsledningsråd	10
Enheter	10
Enhetschef	10
Övrig organisation på institutionerna.....	10
Särskilt om lärarutbildningen på institutionsnivå.....	11

Inledning

I *Arbetsordning för Örebro universitet*¹ fastställer universitetsstyrelsen de övergripande ramarna för universitetets organisation och ger rektor mandat att fatta kompletterande beslut.

I föreliggande dokument fastställer rektor fakultets- och institutionsnivåns övergripande ledningsorganisation. Ansvar och uppgifter för chefs- och ledaruppdrag preciseras också i övriga styrdokument, till exempel delegationsordningen, samt genom den fördelning av uppgifter i det systematiska arbetsmiljöarbetet som görs från rektor och vidare i organisationen.

För vissa uppdrag i ledningsorganisationen ges uppdragstillägg och möjlighet till så kallad repatrieringsperiod efter avslutat uppdrag. Villkor för detta regleras i separat beslut.²

Former för styrning

Linjestyrning och kollegial styrning utgör två former för ansvar och beslut vid universitetet. Linjeorganisationen (chefshierarkin med rektor, dekaner, prefekter och enhetschefer) ansvarar för arbetsgivar- och myndighetsuppgifter. Den kollegiala organisationen har i samverkan med linjeorganisationen ansvaret för frågor om verksamhetens innehåll och kvalitet.³ Den kollegiala organisationen utgörs på fakultetsnivå av beslutande fakultetsnämnder och till dessa kopplade beredande organ. På institutionsnivå fattas alla beslut i linjen. Organisationen på institutionsnivå bör dock utformas så att det skapas möjligheter för kollegialt inflytande.

Styrningen ska utgå från en grundsyn som kännetecknas av tillit, helhet, kvalitet, samarbete och enkelhet.⁴

Fakultetsnivån

Verksamheten vid fakulteten ska bedrivas i enlighet med gällande nationella och lokala regelverk, samt de strategier och styrdokument som beslutas av styrelse och rektor.⁵

Verksamheten vid fakulteten ska även bedrivas i enlighet med universitetets vision, mål och värdegrund samt grundsyn för ledning och styrning.

¹ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

² Villkor, lönetillägg och tid för repatriering, rektorsbeslut 2019-04-30, ORU 2019/00432.

³ Rektors och prorektors delegationer, ORU 2021/04211.

⁴ Chef- och medarbetarpolicy, ORU 2019/05029

⁵ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275

Linjeorganisation

Dekan

Uppdrag

Dekan är fakultetens främste företrädare och ska tillsammans med universitetsledningen ansvara för att universitetet fungerar som en akademisk enhet. Dekan ska också säkerställa samverkan med övriga fakulteter.⁶

Dekan har ett övergripande verksamhets-, budget- och personalansvar för fakulteten.⁷ Dekan ansvarar också för en långsiktig planering av fakultetens verksamhet, byggd på strategiska vägval, samt för en kompetensförsörjning som stödjer utvecklingen.

Dekan är ordförande i fakultetsnämnden⁸ och har ett operativt ansvar för de frågor som ligger inom nämndens ansvarsområde.

Dekan har rektor som närmaste chef och ansvarar inför rektor för fakultetens verksamhet.

Dekan har det direkta chefs- och ledaransvaret för prodekan och prefekterna vid institutionerna inom fakulteten, samt ett övergripande chefsansvar för all personal vid fakulteten. Dekan har övergripande ansvar för arbetsmiljön för såväl anställda som för studenter, en miljö som ska präglas av jämställdhet och lika villkor. Dekan genomför planerings- och utvecklingssamtal och erbjuder lönesamtal med prodekan och samtliga prefekter inom fakulteten minst en gång per år.

Som chef är dekan både verksamhetsledare och arbetsgivarföreträdare och har därmed att hantera frågor inom de ansvarsområden som är centrala för chefer med personalansvar och arbetsgivarrepresentanter vid universitetet.⁹

Dekan har även ett formellt arbetsledar- och arbetsmiljöansvar för den personal inom Fakultetskansliet som tillhör fakultetens kansli, men som har kanslichefen som chef. Detta ansvar preciseras av rektor i en särskild uppgiftsfördelning till dekan om arbetsmiljö och arbetsledning.¹⁰

Utseende

Dekan utses av rektor efter förslag från en valberedning.¹¹

Kompetenskrav

Dekan ska vara tillsvidareanställd vid universitetet.¹² Dekan bör vara professor, lägsta kompetenskrav är docent.

Dekan ska vara väl förankrad i forskarsamhället, ha god kunskap om universitetssektorn samt god förmåga att samarbeta förtroendefullt med anställda och studenter. Dekan ska

⁶ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

⁷ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

⁸ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

⁹ Se personalavdelningens webbsidor för chefer på Inforum.

¹⁰ ORU 2022/01335, ORU 2022/01356 respektive ORU 2023/00939.

¹¹ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

¹² Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

också ha erfarenhet från och förmåga att samverka med aktörer i det omgivande samhället samt ha internationell erfarenhet i någon form.

Dekan ska ha god chefs- och ledarskapsförmåga, vilket inkluderar förmåga att leda verksamhet och personal både på strategisk och operativ nivå utifrån ett tillitsbaserat förhållningssätt. Chefs- och ledarskapsförmågan bör i första hand baseras på erfarenhet från ledarskap inom utbildning och forskning.

Dekan bör även ha kunskap om ekonomi och offentlig förvaltning, besitta administrativ skicklighet och ha förmåga att verka för en bra arbetsmiljö.

Omfattning

Rektor fastställer uppdragets omfattning¹³ utifrån de ramar som fastställts i särskilt beslut.¹⁴

Mandatperiod

Mandatperioden är fyra år och följer fakultetsnämndens mandatperiod. Den kan förlängas med ytterligare högst en fyraårsperiod.

Prodekan

Uppdrag

Prodekan är ställföreträdande dekan och tjänstgör i dekans ställe när hen inte är i tjänst. Prodekan ersätter även i övrigt dekan i den utsträckning som dekan bestämmer. Prodekan är vice ordförande i fakultetsnämnden.¹⁵

Fördelning av ansvar och arbetsuppgifter mellan dekan och prodekan bör, efter samråd med rektor, preciseras och dokumenteras i ett dekanbeslut.

Utseende

Prodekan utses av rektor efter förslag från en valberedning.¹⁶

Kompetenskrav

Prodekan ska vara tillsvidareanställd vid universitetet.¹⁷ Prodekan bör vara professor, lägsta kompetenskrav är docent.

Prodekan ska ha god kännedom om forskarsamhället, ha kunskap om universitetssektorn samt god förmåga att samarbeta förtroendefullt med anställda och studenter. Prodekan ska också ha erfarenhet från och förmåga att samverka med aktörer i det omgivande samhället samt ha internationell erfarenhet i någon form.

Prodekan ska ha chefs- och ledarskapsförmåga, i första hand baserad på erfarenhet från ledarskap inom utbildning och forskning.

¹³ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

¹⁴ Villkor, lönetillägg och tid för repatriering, rektorsbeslut 2019-04-30, ORU 2019/00432.

¹⁵ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

¹⁶ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

¹⁷ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

Omfattning

Rektor fastställer uppdragets omfattning¹⁸ utifrån de ramar som fastställts i särskilt beslut.¹⁹

Mandatperiod

Mandatperioden är fyra år och följer fakultetsnämndens mandatperiod. Den kan förlängas med ytterligare högst en fyraårsperiod.

Vicedekan

Uppdrag

Dekan ska utse en eller flera vicedekaner med ansvarsområden som dekan beslutar om.²⁰ Dekan har dock inget chefsansvar för vicedekan.

Kompetenskrav

Dekan fastställer kompetenskrav för vicedekan.

Omfattning

Dekan fastställer uppdragets omfattning, efter samråd med berörd prefekt, utifrån de ramar som fastställts i särskilt beslut.²¹ Sammanlagd tid för vicedekanuppdrag inom respektive fakultet är maximalt 50 % av en heltidsanställning.

Mandatperiod

Dekan fastställer mandatperioden för uppdraget som vicedekan.²²

Kollegial organisation

Fakultetsnämnd

Fakultetsnämnden har övergripande ansvar för forskning, utbildning och samverkan inom fakulteten och ska därmed hantera kvalitetssäkring och strategisk utveckling samt värna vetenskapens trovärdighet inom sina respektive ansvarsområden. Nämnden fördelar resurser till utbildning och forskning och ska på ett sammanhållet sätt hantera utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt forskning för att främja forskningsanknytningen av utbildningen.²³

Fakultetsnämnderna är kollegialt sammansatta organ där en majoritet av ledamöterna har vetenskaplig eller konstnärlig kompetens. Genom fakultetsnämndernas arbete kan kollegiets samlade kunskap och erfarenhet tas tillvara i ledningen av verksamheten. Nämnderna är organ för beslut, diskussion och samordning av respektive fakultets

¹⁸ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

¹⁹ Villkor, lönetillägg och tid för repatriering, rektorsbeslut 2019-04-30, ORU 2019/00432.

²⁰ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

²¹ Villkor, lönetillägg och tid för repatriering, rektorsbeslut 2019-04-30, ORU 2019/00432

²² Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275

²³ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275

verksamhet. Nämnderna är också, tillsammans med dekanerna, viktiga rådgivare för rektor i frågor som rör akademisk kvalitet och verksamhetsutveckling.

Fakultetsnämnderna ska, utifrån vision, mål och strategier, se till att ekonomiska resurser för utbildning och forskning används så effektivt och ändamålsenligt som möjligt. Ett helhetsperspektiv, där utbildningens och forskningens ömsesidiga betydelse för varandra utgör en utgångspunkt, ska vägleda nämndernas arbete. Nämnderna förväntas fortlöpande följa den nationella och internationella utvecklingen inom utbildning, forskning och forskningsfinansiering/forskningsorganisation. I sitt arbete ska nämnderna ta ansvar för att god forskningssed värnas. Därutöver ska de ta ansvar för jämställdhet, jämlikhet, hållbar utveckling och internationalisering.

Verksamheten ska bedrivas och utvecklas i samverkan med de andra fakultetsnämnderna. Nämnderna delar därmed, tillsammans med prefekter, dekaner och universitetsledning, ansvaret för att universitetet fungerar som en akademisk enhet. Interna riktlinjer och processer bör i möjligaste mån vara gemensamma.

Fakultetsnämnderna ska vidare verka för att såväl institutioner som enskilda lärare har möjlighet att utöva inflytande på deras arbete, samt fortlöpande informera universitetsledningen om förutsättningarna för och utvecklingen av verksamheten.

Fakultetsnämndens uppdrag är att ha ett helhetsperspektiv på verksamheten och att fatta beslut för det gemensamma bästa. En enskild lärarrepresentant i fakultetsnämnden är representant för det samlade kollegiet vid fakulteten och inte för sin institution, sitt ämne eller sin forskargrupp.

Utseende, mandatperiod och omfattning av uppdraget som ledamot i fakultetsnämnd

Fakultetsnämnderna ska bestå av en majoritet av personer med vetenskaplig eller konstnärlig kompetens. I varje nämnd ska, förutom dekan och prodekan, ingå vetenskapligt/konstnärligt kompetenta lärare inom fakulteten, extern person som är vetenskapligt/konstnärligt kompetent, annan person som är lämplig för uppdraget samt studentrepresentanter. Dekan och prodekan utses av rektor efter förslag från en valberedning. Övriga ledamöter utses genom val. Mandatperioden för ledamöterna (förutom studenterna) är fyra år.²⁴

Antal ledamöter, sammansättning i övrigt och förfarandet vid val regleras i särskilda riktlinjer.²⁵

Uppdraget som ledamot/suppleant i fakultetsnämnden motsvarar 10 % av en heltidsanställning.

²⁴ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275

²⁵ Riktlinjer för val till fakultetsnämnderna, ORU 2022/01554

Övrig organisation

Varje fakultetsnämnd ska ha ett utskott eller en kommitté för beredning av ärenden som avser akademiska anställningar och utnämningar. I övrigt beslutar varje fakultetsnämnd om sin beredningsorganisation.

Särskilt om lärarutbildningen på fakultetsnivå

Samtliga fakulteter ansvarar för att följa upp, säkra och utveckla kvaliteten i de delar av lärarutbildningen som bedrivs vid institutioner inom den egna fakulteten, men Fakulteten för humaniora och socialvetenskap har huvudansvar för lärarutbildningen som helhet beträffande utveckling, genomförande och uppföljning.

Vicedekan för lärarutbildning

Dekan för Fakulteten för humaniora och socialvetenskap ska utse en vicedekan med särskilt ansvar för lärarutbildningen. Detta uppdrag tillkommer utöver de 50 % som vicedekanuppgifterna inom fakulteten sammanlagt får uppgå till.

Institutionsnivån

All utbildning och forskning ska bedrivas inom ramen för institutionernas verksamhet.²⁶

Verksamheten vid institutionen ska bedrivas i enlighet med gällande nationella och lokala regelverk, samt de strategier och styrdokument som beslutas av styrelse, rektor och fakultetsnämnd.²⁷

Verksamheten vid institutionen ska även bedrivas i enlighet med universitetets vision, mål och värdegrund samt grundsyn för ledning och styrning.

Prefekt

Uppdrag

Institutionen leds av en prefekt. Prefekt har ett övergripande verksamhets-, budget- och personalansvar för institutionen.²⁸

Prefekt leder den egna verksamheten och ska samtidigt verka för ett sammanhållet universitet. Prefekt ansvarar för att det bedrivs ett kontinuerligt kvalitetsarbete på institutionen, samt för att rekrytering och kompetensutveckling görs med utgångspunkt i långsiktiga kompetensförsörjningsplaner. Prefekt ansvarar för institutionens arbetsmiljöarbete, för att främja studentinflytande och en god studiemiljö samt för arbetet med jämställdhet och lika villkor.

Prefekt ansvarar för att den interna administrationen är organiserad så att verksamheten inom institutionen får ett adekvat stöd.

²⁶ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

²⁷ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

²⁸ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

Prefekt har dekan som närmaste chef och ansvarar inför dekan för institutionens verksamhet.

Prefekt har det direkta chefs- och ledaransvaret för proprefekt, enhetschefer, administrativ enhetschef och professorer och genomför planerings- och utvecklingssamtal samt erbjuder lönesamtal med dessa minst en gång per år.

Som chef är prefekt både verksamhetsledare och arbetsgivarföreträdare och har därmed att hantera frågor inom de ansvarsområden som är centrala för chefer med personalansvar och arbetsgivarrepresentanter vid universitetet.²⁹

Utseende

Rektor utser prefekt efter förslag från dekan och hörande av institutionens medarbetare.³⁰

Kompetenskrav

Prefekt ska vara tillsvidareanställd vid universitetet. Prefekt bör helst vara professor eller docent. Lägsta kompetenskrav är universitetslektor.

Prefekt ska vara väl förankrad i forskarsamhället samt ha god förmåga att samarbeta förtroendefullt med anställda och studenter. Prefekt bör också ha erfarenhet av och förmåga att samverka med aktörer i det omgivande samhället samt gärna ha internationell erfarenhet i någon form.

Prefekt ska ha god chefs- och ledarskapsförmåga, vilket inkluderar förmåga att leda verksamhet och personal både på strategisk och operativ nivå utifrån ett tillitsbaserat förhållningssätt. Chefs- och ledarskapsförmågan bör i första hand baseras på erfarenhet från ledarskap inom utbildning och forskning.

Prefekt bör även ha kunskap om ekonomi och offentlig förvaltning, besitta administrativ skicklighet och förmåga att verka för en bra arbetsmiljö.

Omfattning

Rektor fastställer uppdragets omfattning utifrån de ramar som fastställts i särskilt beslut.³¹

Mandatperiod

Mandatperioden för en prefekt är fyra år. Den kan förlängas med ytterligare högst en fyraårsperiod.

Proprefekt

Uppdrag

Proprefekt är ställföreträdande prefekt och tjänstgör i prefekts ställe när hen inte är i tjänst. Proprefekt ersätter även i övrigt prefekt i den utsträckning som prefekt bestämmer.³² Närmaste chef är prefekt.

²⁹ Se personalavdelningens webbsidor för chefer på Inforum

³⁰ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275

³¹ Villkor, lönetillägg och tid för repatriering, rektorsbeslut 2019-04-30, ORU 2019/00432

³² Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

Fördelning av ansvar och arbetsuppgifter mellan prefekt och proprefekt bör, efter samråd med dekan, preciseras och dokumenteras i ett prefektbeslut.

Utseende

Rektor utser proprefekt efter förslag från dekan och hörande av institutionens medarbetare.³³

Kompetenskrav

Proprefekt ska vara tillsvidareanställd vid universitetet. Proprefekt bör vara universitetslektor eller professor. Lägsta kompetenskrav är doktorexamen eller motsvarande vetenskaplig/konstnärlig kompetens.

Proprefekt ska ha god förmåga att samarbeta förtroendefullt med anställda och studenter samt förmåga att samverka med aktörer i det omgivande samhället.

Proprefekt ska ha chefs- och ledarskapsförmåga, i första hand baserad på erfarenhet från ledarskap utifrån ett tillitsbaserat förhållningssätt inom utbildning och forskning.

Omfattning

Rektor fastställer uppdragets omfattning utifrån de ramar som fastställts i särskilt rektorsbeslut.³⁴

Mandatperiod

Mandatperioden för en proprefekt är fyra år. Den bör vara förskjuten med viss tid i relation till prefekts mandatperiod för att säkerställa kontinuitet i ledningen av institutionen. Mandatperioden kan förlängas med ytterligare högst en fyraårsperiod.

Viceprefekt

Uppdrag

Prefekt ska utse en eller flera viceprefekter med ansvarsområden som prefekt beslutar om.³⁵

Kompetenskrav

Prefekt fastställer kompetenskrav för uppdraget som viceprefekt.

Omfattning

Prefekt fastställer uppdragets omfattning utifrån de ramar som fastställts i särskilt beslut.³⁶ Sammanlagd tid för viceprefektuppdrag inom respektive institution är maximalt 50% av en heltidsanställning.

³³ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

³⁴ Villkor, lönetillägg och tid för repatriering, rektorsbeslut 2019-04-30, ORU 2019/00432.

³⁵ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

³⁶ Villkor, lönetillägg och tid för repatriering, rektorsbeslut 2019-04-30, ORU 2019/00432.

Mandatperiod

Prefekt fastställer mandatperioden för uppdraget som viceprefekt.³⁷

Institutionsledning

Prefekt ska, i samråd med dekan, organisera en institutionsledning som motsvarar verksamhetens behov.

Institutionsledningsråd

Knutet till prefekt ska det finnas ett rådgivande organ, Institutionsledningsrådet (eller motsvarande) bestående av de ledamöter prefekt bestämmer. Örebro studentkår ska erbjudas möjlighet att utse representanter (högst två).

Enheter

Med utgångspunkt i verksamhetens innehåll och omfattning ska institutionen indelas i en eller flera enheter. Dekan beslutar om enheter och deras benämning, efter samråd med prefekt.

Enhetschef

Institutionens enhet(er) ska ledas och samordnas av en enhetschef. Enhetschefen har prefekt som närmaste chef.

Enhetschef utses av dekan, efter förslag från prefekt och hörande av enhetens medarbetare.

Enhetschef har ett verksamhetsansvar för enheten och personalansvar för samtliga anställda inom enheten, professorer undantagna.

Dekan fastställer uppdragsbeskrivning i övrigt, kompetenskrav, mandatperiod och uppdragets omfattning. Uppdragets omfattning fastställs utifrån de ramar som framgår i särskilda beslut.³⁸

Övrig organisation på institutionerna

Vid institutionen ska, utöver vad som framgår ovan, följande uppdrag finnas:

- administrativ enhetschef
- ämnesansvarig
- programansvarig
- kursansvarig³⁹

Dekan fastställer uppdragsbeskrivning och kompetenskrav för respektive uppdrag. Dekan kan även besluta om andra uppdrag, organ och mötesforum som krävs för en

³⁷ Arbetsordning för Örebro universitet, ORU 2021/07275.

³⁸ Villkor, lönetillägg och tid för repatriering, rektorsbeslut 2019-04-30, ORU 2019/00432.

³⁹ Ämnesansvarig, programansvarig och kursansvarig utses av fakultetsnämnden eller den fakultetsnämnden delegerat beslutanderätten till, se rektors delegationer.

ändamålsenlig organisation. Organisationen ska utformas så att det skapas möjligheter för kollegialt inflytande.

Särskilt om lärarutbildningen på institutionsnivå

Samtliga berörda institutioner ansvarar för de delar av lärarutbildningen som bedrivs vid respektive institution, men Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap har huvudansvar för lärarutbildningen på operativ nivå vad gäller utveckling, genomförande, uppföljning och progression.

Viceprefekt för lärarutbildning

Prefekten för Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap ska utse en viceprefekt med särskilt ansvar för lärarutbildningen. Detta uppdrag tillkommer utöver de 50 % som viceprefektuppgiften inom institutionen sammanlagt får uppgå till.